

קבוצה 1: רגעי השחרור

עדויות

”מעשינו הראשון כאנשים חופשיים היה - התנפלות על אוכל. לא חשבנו אלא על זאת. לא על נקם, לא על הורים, רק על לחם. וגם לאחר שהשבענו את רעבוננו לא חשב איש על נקם. למחרת רצו כמה צעירים אל העיר ויימאר לאסוף תפוחי-אדמה ובגדים [...] שלושה ימים לאחר שחרור בוכנוולד חליתי מאוד: הרעלה. הועברתי לבית-חולים וביליתי שם שבועיים, נקלע בין החיים לבין המוות. יום אחד, לאחר שאספתי את כל כוחותי, הצלחתי לקום. רציתי לראות את פני בראי, התלוי על הקיר שמנגד. מאז הגטו לא ראיתי את פני. מעמקי הראי הביטה בי גווייה. מבטה אינו מרפה ממני.”
(אלי ויזל, הלילה, הוצאת תרמיל, משרד הביטחון, 1966).

”אינני יכול לתאר את השמחה. האנשים השתוללו. מחסני האוכל בקרונות נפרצו, והאנשים הצטיידו בלחם, נקניקים ושימורים למיניהם. כל עוד היה דוחק במחסני האוכל לא רציתי להכנס, כי הייתי עלול להדרס. כאשר המקום התרוקן קצת, נכנסתי לאחד מקרונות המזון וחיפשתי סולת. מצאתי שקית [...] סולת ולקחתי גם מרגרינה. שום דבר חוץ מזה. ידעתי שאחרי רעב ממושך אסור להתנפל על אוכל קשה לעיכול.”
(יעקב להט, בתוך - ישראל רינג (עורך), אין שרדו גחלים - עדותם של 40 חברי עין-המפרץ על קורותיהם בשנות השואה, הוצאת מורשת וקיבוץ עין המפרץ, ספטמבר 1995, עמ' 130).

קבוצה 1: רגעי השחרור

עדויות

"חשבתי שאני צריכה להיות שמחה, הרגשתי דמעות, אבל ידעתי שאני צריכה לשמוח. התחלתי לבכות כל הזמן, חשבתי מה כבר נשאר לי".
(מרים עקביא, ארכיון יד ושם, חטיבה V.T/4543 , 0.3)

"היום הזה, ה-17 בינואר, היה היום העצוב ביותר בחיי. רציתי לבכות. לא משמחה, אלא מיגון. איזו שמחה יכולה להיות? [...] הייתי שבור לגמרי. כל השנים הקשות והמרות החזקת את עצמך, ועכשיו, עכשיו מותר היה לי להיות חלש [...] בסופו של דבר יש גבול למלחמה על החיים. חיינו כל הזמן בהרגשת שליחות מסוימת, אבל עתה? זה נגמר! לשם מה? לשם מה? [...] מעולם לא בכיתי; לא ראו אותי, אף לא פעם אחת בדכדוך נפש; מוכרח הייתי לחיות חזק את החיים, אולם ב-17 בינואר".
(יצחק צוקרמן, יציאת פולין, בית לוחמי הגטאות, הוצאת הקיבוץ המאוחד, עמ' 13-16)

קבוצה 1: רגעי השחרור

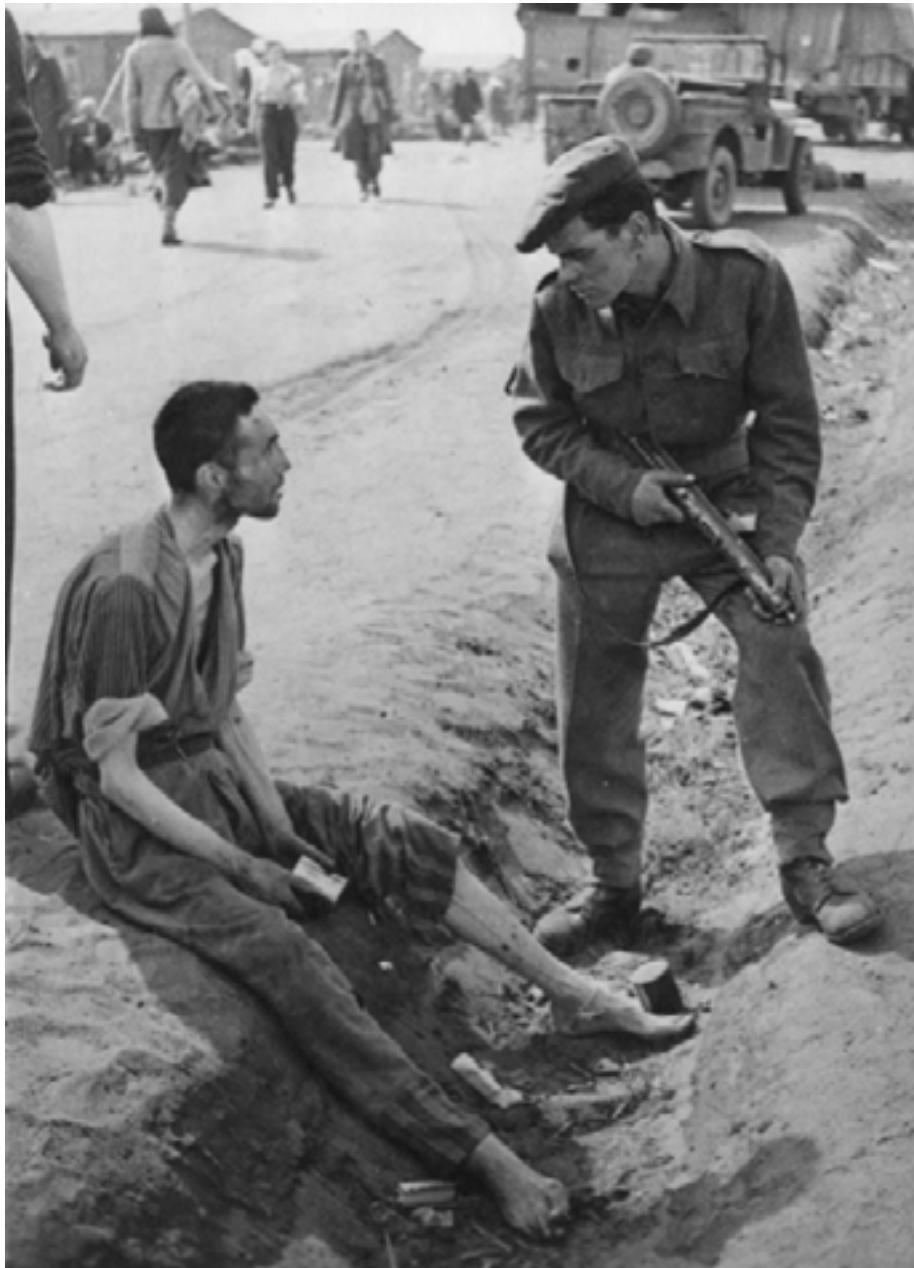
תמונה 1

| אסירים ממתנינים לפינוי לבית חולים שדה, 1945, וובלין, גרמניה

קבוצה 1: רגעי השחרור

תמונה 2

| חייל בריטי מדבר עם אסיר במחנה, בזמן השחרור בברגן בלזן, גרמניה

קבוצה 1: רגעי השחרור

תמונה 3

| ניצול ליד סיר תפוחי אדמה, אפריל 1945, נורדהאוזן, גרמניה

קבוצה 1: רגעי השחרור

שאלות לדיון

התכוננו בתמונות, קראו את העדויות וענו על השאלות:

1. מדוע, לדעתכם יום השחרור מתואר ומוצג כיום עצוב ביותר ומלא בכי?
2. איך לדעתכם תפסו הניצולים את המשחררים? הסבירו בהתאם למקורות
3. מה אפיין את הימים הראשונים לשחרור?